

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesegyre 1 frt 50 kr.

Feliratok ára 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt basáboq petitaor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr. Nyilvántartás sora 20 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

A lap szellemi részére s a nyilvántartó vonatkozó minden közlemények s szerkesztőhöz küldendők.

Kiadási pénzek, reklamátiók, és hirdetések a kiadóhoz tartoznak.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1884-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.

Fél évre 3 frt

Évesegyre 1 „ 50 kr.

Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz címelve, — legezélszerűbben postautalványon — a nyomtatandó példányok s pontos azétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s laptulajdonos.

Horváth Danó,
fel. szerk.

1884.

Már baldoklik. Néhány óra még és örökre eltávozik. Temetősen vagyunk, halott temetősen. Nagy halottat temetünk; egyik új halottját az évtizedek, évszázadoknak. — közelebb a 19-dik század elemeinek. Pár óra még, s az 1883-dik év nincs többé, múltá lesz, emléke marad csak fenn egy ideig, a többi az enyészett örök sírjának mártaléka. Lehoesátjuk a koporsót, le ama mély ürbe, hol már annyian és annyian fekszenek, elfeledve. sőt egyik-másik meg is tagadva, emléke bemocskolva, méltatlan utódok, törpe ivadékok még törpébb epigonjai által. Oh, a mult, időnek, nincs feltámadása, az az eltemetett évszázad, évtized, év nem tér újra vissza.

Ugy elgondolkozunk, úgy elmerengünk itt e sötét sír felett. Maga ez az óra ünnepélyes komolysága önként szólít fel, hogy számot vetve magunkkal, számot vetve a lehanyatló év átélt napjaival, gondolkozzunk komolyan, keressük a multban a jövőt, s igyekezzünk amennyire hatalmunkban áll, amaból vonni következtetést emerre, amaból alkotni meg emezt, s tures ábrándozás, inga tag kártyavárak építőse helyett, minél reálisabb alap teremtsére irányítani törekvésünket; ez, csak ez legyen mindég ama súlypont, ama góczpont, mely felé minden igyekeztünk, munkálkodásunk gravitáljon.

Egy új jövő, egy bizonytalan újév — küszöbén állunk, visszatérünk oda, honnan kiindultunk, mint egy megtestesült circulus vitiosus. Utra indulunk, hosszú nagy útra. Merengő lelkünk szárnyakat ölt magára, visszamegyünk, visszazárunk gondolatban az elmúlt napokhoz; majd a jövő homályába téved tekintetünk, s a végtelen ürbe, majd ide, majd oda ragad a képzelet. Szomorú érzések fognak el bennünket, mennyi füstbe ment remény, mennyi betöltetlen vágy. Mivel vagyunk ma gazdagabbak? Keserű csalódások és tapasztalatokkal. Fülünkbe zsong a nagy Dante szava: „lasciate ogni speranza!“

De el ti sötét képek; a mult évvel is gazdagabbak vagyunk; a mult év is meghozta a maga gyümölcseit. Elég ha a legközelebbi tisztujításra gondolunk. A megye kormányzatának élére két fiatal erőt állítottunk, Se it o v a z k y t és H a r m o s t. Sokat várnunk tőlünk, és bízunk a fiatal titánok nem egymás elleni, de egymás melletti harcában. Az igazságszolgáltatás ismét egy évvel edzettebb lett. Anyagi viszonyaink emelésére jótékonyan működött a gazdasági egyesület; — volt Losonezon kiállításunk, melyből következtetést és tanulságot vonhattunk a további údvos haladásra. Az iparegyesület mozgásba hozottak, az ipariskolákat az állam pártfogásába vette, bezártuk az izraelita zugiskolákat, a magyarosodást hathatósan terjesztettük, — a b.-gyarmati tűzoltó egyesület jövő reformjait előkészítettük, fellelkesztettünk B.-Gyarmaton a dal kultusán, a Madách-emlékügyi alaptókat mintegy 500 fiatal szponzorítottuk, az epónia pályafutó utvonatát befejeztük, kaptunk kezdő örséget, kilátást és biztatást nyertünk a vasútra stb. Ezekből látható, hogy a mult év nem volt meddő; tettünk amit tehetünk, a mulasztással nem vádolhatjuk magunkat.

Hit, bizalom, remény emelje lelkünket; tekintsünk hittel, bizalommal, reménnyel ama még ismeretlen, csendes vidék felé, melyhez további utunk vezet; hagyjuk itt a multat sötét temetőjét, néma halottait e temetőnek; lépünk be bátran, csüggedetlen, hűve és bizva ama titokteljes, de élő új világba, melynek, a ködből lassan-lassan kibontakozó, kiemelkenő határkövön, a sokat, mindent ma-

gába foglaló feliratot pillantjuk meg a felkelő hajnal első sugarainál: 1884-dik év.

Új világba lépünk hát, — ismételjük, — ismeretlen új világba.

Kezdet, folyama, vége, még eddig mely titok előttünk, sejteni vagyunk képesek egyedül, sejteni mintegy a multból a jövőt, midőn akaratlanul is visszatekintünk amarra; — csapongó képzeletünk mint egy nagyszerű laterna magica hozza elénk a képek egész sorozatát, hogy áttekintsük még egyszer, mint megannyi feltetsző ködfátyolképeket.

Egy új év küszöbén állunk; történelmünk, a magyar nemzet ezredéves történelmének, állami fennállásának, nem sokára eljövendő évforduló emlékünnepe, az 1884-ik évvel is közelebb leend hozzánk.

Gondoljuk ezt meg, elmélkedjünk a bekövetkezendő események fölött.

Ezek után azt hiszem, nem zárhatjuk be ez egyszerű, alkalmi sorokat méltóbban, mint ama forró kívánsággal, vajha ne lenne minden szó, csak a pusztában elkialtott üres hang; vajha okulnánk, meritenénk tapasztalást a multból a jövőre.

Adjátsten, hogy e okat szenvedett haza, az őseink vérvével megszentelt föld, lásson újra szebb, derült napokat; az a nemzet, mely annyi századok viharait, diadalmaitól, lelküzdőit segített, segéljen lankadatlanul az 1884-dik évben is.

Falusi levél a szerkesztő és kiadó urakhoz.

Ismeretlen egyénről való találkozásnál igen soknak, de különösen a magyar embernek a következő (nyilvánított) vagy néha csak gondolataiban maradt) dicéret kérdések furják az oldalát: 1-ször ugyan hogy hívják őt? 2-ször: „Mije van?“ 3-ször: „Miből él?“ Tehát mindenek előtt — mint megkérdezték, — nekem is mint ismeretlennek be kell magamat mutatnom.

Az első kérdésre az alkalmiál elég ezen levelem sajátkezű aláírására utalok. Igen ám! de itt mai napság azon kérdést támaszthatják: vajjon igazi, eredeti nevem e az? vagy pedig csak amolyan félforintos szótremény? Őszintén megvallom, az én nevem még pontosabb módon, bélyegtellenül, de jótíszeműleg annectált foglalmány. Jóhiszeműnek azért tartom, mert tudomra e nevű elődöm ama irodalmilag ismert monostori levelező néhai bátyám-már régen őseitől költőben, e néven egyedül már csak én magam existálok. A második kérdés az: vala: hogy „mim van?“ (Isten

TÁRGYA.

Egy lengyel Messalina.

(Németből.)

Rendkívüli érdekes regényt lehetne írni Radzivil Anna életéből, ki nemcsak szépsége, hanem gonoszága által is híressé tette nevét, s kit némely könnyen lelkesülő költő valóságos mythologiai alakká tett. Az „Auf der Höhe“ kitűnő német folyóirat Sachse Masoch udvari tanácsos s rendőrfőnök emlékiratát közölve, ezekben igen érdekes részleteket találhatni a buja hercegnő regényéből, mely részletek annyival inkább érdekesek, mert rendőri alapossággal bírnak. Ezen emlékiratok nyújtják az alábbi adatokat.

Anna Lubomirska hercegnő, Radzivil herceg leánya, a mult század legszebb asszonya volt Lengyelországban. Már mint leány bámulatra indította rendkívüli szépsége által a nőket is a férfiak pedig valóságos boldkórosokká lettek ragyogó bájai miatt. Atyja Lubomirski herceggel jegyezte el, ki igen előkelő lengyel gavalér volt, s Radzivil herceg politikai pártfele. Az akkori zavarokban nagy szerepet játszott, s hercegi szelleme Lengyelország legjobb katonái között emelte őt. Radzivil Anna nem szeretett a herceget, de férfit, tetterős lényre hatással volt

reá. Házasságukat nemcsak a politika, de a hajlam is kötötte Lubomirski különben lángolóan szeretett a ragyogó szépségre; szellemes hercegnőt, s elég esztelen volt ezt nyilvánítani. Ez a tudat féket ereztett a hercegnő rossz hajlamaiknak.

Élt atyja udvarában egy fiatal nemes, Jelecki, ki a hercegnőbe évek óta szerelmes volt. A hercegnő ismerte, de nem viszonozta ez érzelmét. Most félvesztett gerjedelmében elhatározta Jeleckit is részeltetni kegyelme bőségezarujából. Az esküvő után hercegi ünnepély következett, s a fényes bál. A tánc alatt Lubomirski hercegnő eltűnt a tereméből. A férj volt az első, a ki észrevette. Kereste, s megtalálta őt; igen éphleten této a tétoje volt Jeleckivel. A herceg duhögött, a hercegnő kacagott, s Jelecki megkísérelte magát kimenteni, de hiába. Lubomirski szolgáit hívatta s addig botoztatta a szorongatott szerelmeit, míg eszméletlenül maradt a földön.

A hercegnő azután egy évet Varsóban töltött férjével, s ott ő lett a társaság királynője. Az öreg király lábaiánál feküdt, s Ponia to v a z k i, a későbbi marschall szeretője volt. Egy év alatt azonban megúnta a varnói otlokot, s szépen megugrott, faképnél hagyván a szerelmes férjét.

Ettől kezdve Galicziában lakott, Tarnopol melletti birtokán, teljes féktelenségben és ázsiai fényezés között, egészen inyo szerint. Megmérhetlen gazdagságával könnyű volt fedezni kicsapongásait s táplálni bujaságát, mely mellett rendkívüli valláosságot tanu-

sított. Naponként templomból járt, rendszeren gyónt, s a jezsuitákat czimerekkal konyerezte le, kik őt a pápa előtt is dicérettelkel baltozták el. Ily módon megvesztegetni vélte az Istent, az emberekkel pedig nem törődött. Teljesedni kellett minden dőre szeszélyének.

A többek közt egy napon parkjában vadászni akart, s megparancsolta, hogy másnapra farkasokat s más vadállatokat fogdossebbak össze.

— Vadászni akarok, és már holnap.

Az udvarmester azt mondá, hogy az teljes lehetetlen.

— Lehetetlen! indulatoskodott Lubomirski hercegnő. Ha én akarom, nincs lehetetlenség!

És másnap parasztjait medvék, farkasok, bírók és vaddisznók bőrébe öltöztetve, s a magas uraságok és úrbírók kutyáikat uszították a szorongatottakra. Mit bántak őket, hogy sebeket öblözték s néhányan halva maradtak. Hízen csak parasztok voltak! A hercegnő nem bántódott, sőt nagyon örült a kedélyes tréfának.

Az sem utolsó tréfa volt, midőn színterét, Dolgopolskit elfogatta. Errel a nőmessel port folytatott, s minthogy a port elszórta, dűhe nem ismert határt. Midőn a nemes egy mulatságból nagy sejjel ment hazafelé, szolgát által elfogatta, s a dűheben azt parancsolta, hogy akaszták fel. Szeretése, hogy jezsuita gyónatója orról lebeszélte, különben szegény Dolgopolski függött volna.

délyben fedeztek fel egy bűnszövetkezetet, mely laasan ötöl méreggel pusztította a biztosítottakat, — legközelebb nagy feltűnést keltett egy Lugoson elítélt egyén, ki saját ruhájába diltetett egy hullát, maga pedig megszökött azon gonosz szándékkal, hogy neje a biztosított összeget felvehesse.

A legújabb a mondhatni legfurcsább bűntények a nyílt tengeren fordulnak elő, egytől azért mivel az ellenőrzés a tengeren sokkal nehezebb mint a száraz földön.

Az utolsó évtizedben történt hajótörések és egyéb szerencsétlenségek a legirtózatosabb bűntényről vissza nem riadó gonosztevőknek merényleteikre vezethetők vissza. Legközelebb valamelyik angol társaságnak sikerült egy különös nemét a bizt. társaságok ellen intézett bűnténynek felfedezni.

Ugyanis rájöttek arra, hogy egy nemzetközi rablóbanda részint a tengerpartokon leginkább pedig olyan kikötők mellett helyezkedik el, a hol a hajók a legnagyobb veszélynek vannak kitéve, s mivel állítólag a banda és hajóskapitányok közt egyetértés létezik, a hajókat szándékosan azon helyekre irányozzák, mi nek következtében a hajótörés kikerülhetlenül válik. Ha ilyen hajótörés sikerül, a lebben álló rablóbanda felajánlja szolgáltatást, és az utazókat a tengerbe fullástól mentik meg, azonkívül a körülményekhez képest az árak megmentése körül is segélykezést nyújtanak. Ezért természetesen fényes jutalomban részesültek a bizt. társaságoktól, míg végre ezen manipuláció kiderített.

Ezekből láthatni, hogy korunkban a civilizációval, a gonoszság és bűn egyaránt halad, és hogy a leleményesség mindenben nyilvánul.

Az életbiztosítás iránti bűnszelekmények még is ritkábbak mint azok, melyek a tűzkár biztosítás folytán az egyes intézetek ellen elkövetettek. E tekintetben tanulságos adatokat nyújt — hazánk legelőlibb biztosító intézete, az első m. ált. biztosító társaság. Igen sokra rög azon összeg, melyet ezen társulat évente jóhiszeműleg kifizet, — anélkül, hogy a mélyen elpalástolt bűnt felderíthetné. — Gondolhatjuk tehát, hogy az első m. ált. társulat mennyire méltányos a véltlen károk kiegyenlítésénél? Itt a leglogikusabb eljárást tanúsítja a felek irányában. Ez szerzte meg az iránta tanúsított erős bizalmat, — mely azt hisszük, az 1884-ik évben is még erősebben fog nyilvánulni a közönség részéről, mint eddig nyilvánult.

A megye tisztelt közönségéhez. Midőn lapunk 11 évfolyamot átküldött s immar a 12 ik évfolyamba lép, bizalommal fordulunk a megye tisztelt közönségéhez, oly kérelemmel, hogy lapunkat támogatni, és minél nagyobb körben terjeszteni sziveskedjék. Mert csak nagyobb támogatástól függ az, hogy lapunk több tartalommal, szép és nagyobb alakban, hetenként talán többször is megjelenhessen. Mert hisz ha a megye t. közönsége figyelemmel kísérte működésünket, beláthatta, hogy az igen csekély, jóformán a lap technikai költségeire is alig elégséges, pártfogás mellett is, semmi áldozatot nem kímélve, igyekeztünk a megyei nagy közönség érdekeit híven és lelkiismeretesen szolgálni. — Az igaz érdem előtt őszintén hajoltunk meg, de nem hallgattuk el a szigorú megrovást sem ott, hol azt a nagyközönség érdeke megkivánta. Tizenkétéves hírlapírói tisztunk kötelességérzetétől áthatva ostoroztuk a személyes és alacsony kapzsiság okozta rossz cselekményeket; és ha ez egyesek igazságteljeséjét, haragját is zúdította ránk, mi bátran állottunk ezekkel szemben, mert hivatásunk teljesítése legtöbbször a közönség elismerésével találkozott. Irányunk és működésünk ezennél sem változik meg, sőt ha az anyagi támogatás nagyobb lesz, teljes erőnkkel oda fogunk hatni, hogy lapunkban a megye közönségének érdekeit sokkal tágabb keretekben és minden irányban képviseljük. —

Felkérjük tehát Nógrádmegye lelkes közönségét, hogy minket szives támogatásban részesítsen s igyekezzék lapunkat szélesebb körben terjeszteni; akkor mi is többet tehetünk, mint eddig tettünk. Az előfizetési összegek Kek László kiadónak, legzélszerűbben postautalvány mellett küldendők B Gyarmatra. Az előfizetési ár, egész évre 6 frt.

H i r e k.

T. előfizetőinknek boldog új esztendőt kívánunk.

Hymen. Luby Mátyás b. gyarmati ügyvéd kedves leányát, Gabriella kisasszonyt, a mult vasárnap jegyezte el Malocsa y Miklós ipolyasági birtokos és kir. végrehajót.

Benczky Gyula úr, a főleki járás szabadelvű párti képviselője, a nógrádmegyei ov. esperesség felügyelője, a karácsonyi kinvezések alkalmával a pénzügyi közigazgatási bíróság egyik tagjának kinvezetett. Örömmel hozzuk tudomásul a kinttétést, mely Benczky urat, mint megyénk érdemet tagját érte. Új állásával természetesen a képviselői mandatum összeférhetlen, s így a főleki körlet e tekintetben üresedésbe jött. Utódjául Szakal Ferenczet emlegetik, azonban már újabb verások is kerültek felázni, mely versiók legközelebb fognak megoldást nyerni.

Öngyilkosság. Báró Majthényi Paczola y Antalnak f. hó 23 án történt öngyilkossága nálunk is nagy szenzációt keltett, s nagy részvét nyilvánult báró Majthényi László hontmegyei főispán, valamint a szerencsétlen ifjúnak azülői iránt, kiknek a gyászcset valóban szomorú ünnepeket hozott. Paczola y Antalt a honti főispán csak nem régen adoptálta, hirt, jellemet, becsületet és vagyont örökölt volna a főispán után, s ime, miutazekről, valamint a szép roményekkel teljes fiatal korról lemondott a szerencsétlen ifjú,

ki csak most lépett 20 dik életkorába. — Az ongesz teles anygala lebegien sirja felett!

Igen díszes karácsonyfát állított fel a Balassa Gyarmat városi kisdévodónó Dévény Janka k. a. mindjárt itt működése első évében. — Az ünnepély mult vasárnap délután, a szülők és alapnevelés számos barátja jelenlétében, leirhatlan örömszaj közepette ment véghez. Hogyis ne, ha elgondoljuk, hogy több mint 70 együtt jelenlévő apró fiú és leánygyermek számára hozott a Jézuska, a szeretet Istene, megfelelő ajándékokat. A fiatal óvodó, segítve ügyes és jó nővérei által, alig győzték kielégíteni az öröm és izgatottságtól kipirult arcú s kis karjaikat feltartó gyermekeket; s igen természetes, hogy itt nem volt vallásbéli kivétel: az izraelita események csak ugy részesültek a karácsonyfa örömlünnepében és hozományában, mint a keresztény apróságok; részünkről ép ezen lapintalós eljárásban látjuk a dicséretreméltó fődermet, mert az egyetőség, testvériség és türelem elveit a zsenge gyermekkorban kell meggyökereztetni, ha akarjuk, hogy az maradó legyen. E szép ünnepély kiadásai fedezésére Dévény Janka k. a. szűkebb körben aláírást nyitván, örömmel jegyezzük ide az adakozók neveit. Pénzbeli segélyt nyújtottak (összesen 9 frtot) Reményfy Józsefné, Kövy Tivadarné, Kleyn Jánosné, Simko Frigyes, Nédics János, Novák Sándorné, Horváth Danoné, Aninger testvérek, Havas Gyula, Gazdik Lajos, Bal-denyégh János, Karlik Jánosné, Silberer Ilon Leich-nerné, Doman M. és Kommerell Gyula Játékszer és szemogekkel szolgáltak: Elheniczky Flórisné, Szódi M., Rigótz Ferencz, Benedek Soma, Bachár Gyula Feledi Henrikné, Ganzel József és Himler Mór. — Nem volna azonban leírásunk hü, ha elhallgatnók, hogy a kis gyermekek, mielőtt megkapták az ajándékokat, a kevés költségből is igen káprázatoslag feldiszipelt és kivilágított karácsonyfa előtt szeretett óvodójuk felhívására alkalmi dalokat zengedeztek és versecskéket mondtak fel. Reméljük, ez ünnepély évről évre megtartani és fejlesztetni fog.

R. K.

A balassa-gyarmati fiatalság által január 12 én az iparos ifjúsági egyület segély és betegápolási alapja javára a megyeház nagyertermében rendezendő, tombolával egybekötött táncmulalomra, — a meghívók már szétküldtek; ha mindazáltal arra igényt tartó családok és egyesek vétlenül ily meghívót nem kaptak volna, sziveskedjenek eziránt Kommerell Gyula úr mint a rendezőség megbízottjához fordulni. Megjegyezzük még, hogy a táncmulalmat megelőzőleg a losonezi gazdasági és iparkiallítás helybeli bizottságának elnöke Reményfy József úr által a kiállításra nyert érdem és oklevelek ünnepélyesen fognak kiosztatni. — Ujlag meleg pártfogásba ajánljuk tehát közönségünknek a jótékonyezeln díszes és kedélyesnek ígérkező bált; gyamolítva az ipari szorgalmat és művelődést: hazafias szolgálatot tesznek nemzetünknek.

Ajándék a szegény gyermekeknek. Majthényi Péter ur megyei birtokosunk leányai Ilon, Julia és Bella k. a. azon hiszemben, hogy a veres kereszt egyület balassa gyarmati főkja az idén is, mint már az előző három évben oly dicséretesen cselekvé, karácsonykor a legszegényebb iskolás gyermekek és árvákat felrubázza, részünkről többrendbeli sajátkeziteltö gyermekharisnyát és titer-melegítőt küldtek be Szügyből Kövy Tivadarné mint elnökükhöz, ki e szeretet adományokat, miután az idén a felrubázás mint régebben felfutottak, elmarad, a városi kisdévodónóhoz juttatá, hogy néhány szegény gyermeknek szolgájon nyihületül. Az ily követéseméltó nemes tett nem szorul külön dicséretre.

R.

Az ujévi üdvözlötek megváltása, mint már korábban jelezük, a humanizmus iránt fogékony polgártársaink körében igen szépen folyik. Megkezdjük tehát ezennel — a nyilvános nyugtázás szempontjából — az aláírások közlését: Opitz Károly rendőrtanácsos úr ivén december 27-éig következő összegek lettek aláírva és nyomban kifizetve: Irgalmas nővérek és Népbank 5—5 frt, Bachár Gyula, Aninger test., Havas Gyula, Gazdik Lajos, Dr. Feledi Ferencz, Kövy Tivadarné, Szentiványi Sándor, Reményfy József, Sztranyavszky Géza, Steller Antal és Weisz Jakab 2—2 frt, Aninger Nándor, Herepey Károly, Benedek Soma, Gschelt Ármán, Gazdik Lajos, Weisz Márk, Felsenburg M., Kubányi László, Figler József, Dr. Bogdán Mihály, Grünbaum Jakab, Balás József, Smok Frigyes, Farkas Ferencz, Kék László, Manósy Alajos, Himler Mór, Schmidl Samu, Herczel Lipót, Feledi Henrik, Kohn Adolf caszinós, Kék István, Schvarex Samu, Felsenburg Tivadarné, Ebenführer György, Klein János, Karlik János, Hedry Nándor, Nagy Mihály, Baintner Otto, Markovits Ödön, Tamaskovics Gyula, Bárb Lipót, Dániel András, Guttman István, Fertsák, Baldeuveh József, Molnár János, Szilágyi Mór, Dessewffy Elek, Reményi Károly, Horváth Danó, Dr. Heksch József Braidsever Alajos, Tornyo György, Schlésinger Károly, Herczfeld, és fia, Okolicsányi János, Doman Bernát, Doman test., Spitzor Jakab, Jung Antal 1—1 frt, Doman Mór, Leichtner Sámuel és Lövi Bernát 60—60 frt, Zeko Kálmán és Elfer Ferencz 50—50 frt, Polátsck Ferencz és Zahornáczky János 40—40 frt, Mo'zner Friedman, Herczeg Izrael, Kohn Adolf (csillagos) és Luczati Sándor 30—30 frt, Weisz Izák és Felsenburg S. 20—20 frt — Filler Lajos városi tanácsos ivén: Seitovszky János 25 frt, a balassa gyarmati takarékpénztár 10 frt, Madách Károly, Harmos Gábor, Török Zoltán, Baintner Arnold, Hell Aquil és Eglmayer Adolf 2—2 frt, Dettrich Zsigmond, Kovács Ákos, Styassny Antal, Pajor István, Tapolcsányi Ferencz, Solmeczky Sándor, Jakaboy Antal és Milován Elek 1—1 frt, Tantossy Emil, Jakobovics József, Svarex Ignác és Silberer Adolf 50—50 frt, Plotrich Mihály 40 és Pap István 20 frt. Közli Reményi Károly, veres-kereszt-egyleti titkár.

A b. gyarmati korcsolyázó egyület ma tartja ünnepélyes megnyitását zenoszó mellett a szülők alatti

jégtörleten. Az egyület közgyűlése január hó 6 án d. o. 10 órakor fog megtartatni a dalegyelet helyiségében.

A reformatus isteni tisztelt, mely B. Gyarmaton karácsony napján Szoboszlai Mór tanár és papjelölt egyházi beszédével lett volna megtartandó, Nagy Gedeon d. jenei ref. lelkész úr által, mint a kinek B. Gyarmat fők egyháza, betiltatott. A polgári iskolában nagyszámmal összerereglett ref. hívek bosszú orral távoztak el, az ábitat kijelölt helyéről — Ezen tényt constatálva, a d. jenei ref. lelkész úr elhírást misem találjuk correctnek, s a protestans szellemmel meg egyezőnek.

Hivatalos nyugta. Tizenegy frtról, melyet Bachár Gyula úrtól egy régi gyűjtésből a polgári iskola részére — jutalmi könyvek megszerzésére — mai napon átvottem. B. Gyarmat, 1883 december 22 Tomesko Nándor, polg. isk. igazgató.

Mulatságok. A losonezi kereskedelmi ifjúság, 1884 január hó 12 én a kaszinó termében, körházi alapítvány kiegészítésére táncmulalmat rendez. Belepti díj személyenként 1 frt, karzat 2 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak a hírlapilag nyugtázatnak.

Körjegyző választás. A szügyi körjegyzői csoport körjegyzőjeül Szügyben decz. hó 27 én Balás Dező választott meg 12 szavazattöbbséggel Révay Béla ellenében.

Gyászhir. Müller János a-tarjáni bányatársulati tanító, ki a nógrádmegyei tantestület osztatlan tiszté letét és szereteit bírta, s mint ilyen a nógrádmegyei tantestület elnöke volt, december hó 21 én Salgó Tarjában hosszas szenvedés után 40 éves korában elszenderült. — Temetése december hó 23 án S. Tarjában nagy részvét mellett ment végbe. — Szorgalmas tanító volt ki alatt a bányatársulati iskola felvirágozott. Higgadt magaviselete, és mély értelme által emelkedett ki a megyei tanítók sorából, hol emléke soká élni fog. — Nyugodjék békében.

A b. gyarmati népkör igazgatóságához többen kérényt nyújtottak be az iránt, hogy a „Függetlenség” című lap járátása ujévtől beszünttetessék. — Az igazgatóság azonban addig, míg a lap szerkesztője ellen emelt sikkasztási vád bírói ítélettel nem fejeztetik be, a tárgyban a választmány tagjainak meghallgatása után — nem vél intézkedést tenni —

Az esperességi rendkívüli gyűlés Losonezon december hó 20 án kissé élesebb színezetet vett azáltal, hogy Geduly E. Ferencz lónyabányai lelkész egyes kérdésekben erőlyesen felszólt. Így Gaál Mihálynak, az agárdi lelkésznek az esperességi jegyzőségtől melöltetése szintén egyik sérelmes actionnak tinteletelt fel. Minck következtében Simonidesz János, a Gaál Mihály helyébe választott jegyző, le is köszönt. A tisztikar többi tagjai megerősítették. A sámsouházi lelkész botrány ügye — consistorialis eljárást fog vonni maga után.

Az állami középipartanoda igazgatóságától. A budapesti állami középipartanoda igazgató-ága felkéri mindazon gyárosokat, géptulajdonosokat és földbirtokosokat, a kiknek vizsgált kazánfűtőkre van szükség, hogy ilyenek nyirhetése végett hozzá (VIII. bodzafa 28. sz.) fordulni sziveskedjenek.

Új kávéház. B. Gyarmaton Démos János január hó 1 én esti 8 órakor Rácz Ferencz zenekarának közreműködésével megnyitja meg, sőtáz utcáit — csodált Taub felé) kávéházát. Ezen kávéházban hideg és meleg ételek is kaphatók lesznek.

Nyilttér.*)

A N. I. december 8 iki számában Fekete Ernő mohorai kántortanító ur a nyilttér rovatban személyemet sértő nyilatkozatára, megengedi t. az rkesztő úr, hogy válaszoljak, tartozván ezzel a t. közönségnek s egyrésztől magamnak is. — Fekete Ernő kántor ur a szenvedő becsületérzet hangján szól s felhi, hogy bizonyítanám be a részéről megtámadtatásomat. En állításom igazságát, miután egyedül voltam, mit a sok érdemű kántor ur igen jól tud, csak becsületesszámmal igazolhatom, azzal a becsületszóval, mit eddig kétségbe vonni nem volt oka senkinek. Dehát a kántor úr feltűnni vágyott, kereste azt, amit ugyan sobi meg nem találhat, a jó hírnevet, mert hát erre nem alkalmas tényező az offéle rágalmazás és revolverezés, és egy művelt lelkű tanítót nem illető bánásmód tanítványai iránt. Ezzel mondom tartoztam a t. közönségnek, hogy megtudja, kiesoda a kántor úr. Különben e tekintetben felvilágosítással szolgálna a mohorai t. iskolaszék, nem nagy épülésére a népnevelésnek s szomorú illusztrálásul annak, hogy akadnak még mindig néptanítók, kik nem a szív és lélek nemesítése, de brutalitásuk által tűnnek ki. Megengedi tehát Fekete ur, ha szerény iparos létomre kénytelen vagyok kijelenteni, hogy ily nemes oronyekkel ökeskedő férfit csakugyan nem tartok érdemesnek arra, hogy vele polemizáljak, mert tán csak a kántor ur sem akarná, hogy oda jutnánk, hogy a b. gyarmati vámszedők, akik a kántor urnak kézzel foghatólag, nyomos argumentumokkal magyarázták a vámszabadságot.

Kelt Halápon, 1883. december 23 án.

Frenyo György.

Szerkesztői üzenet.

Több kávéházban a helyben. A zikk, mely a karácsonyi ref. isteni-tisztelet betiltása tárgyában felszólt, lapunk zártkörű érkevény, csak a jövő számban lesz közzétéve.

*) E rovatban közlöttekért nem felelős a Szerk.

Felölő szerkesztő:

Horváth Danó.

